

COLLEGE VAN TOEZICHT

ADVOCATUUR

25 februari 2022

WERKPLAN 2022

COLLEGE VAN TOEZICHT
ADVOCATUUR

VOORWOORD

Het jaar 2022 zal in het teken staan van de transitie naar een nieuwe governancestructuur voor het toezicht op de advocatuur. De huidige structuur en werking van het toezicht is in 2020 geëvalueerd op grond van de Wet positie en toezicht advocatuur (Wpta) die in 2015 van kracht is geworden. Afgelopen jaar is door de minister, de algemene raad van de Nederlandse Orde van Advocaten (NOvA), de dekens en het college van toezicht nagedacht en overlegd over de wijze waarop de bevindingen van de evaluatie kunnen worden vertaald in een nieuwe governancestructuur en versterking van het toezicht. Dat zal in 2022 zijn beslag moeten krijgen in een traject van wetswijziging. Het jaar 2022 zal derhalve een transitiejaar zijn waarin de nieuwe structuur wordt uitgewerkt en voorbereid. Tegelijk zal op basis van het huidige model het toezicht worden uitgeoefend in een sector die niet is gevrijwaard van uitdagingen en incidenten.

Door het college is en wordt actief aan dat verandertraject bijgedragen. Op verzoek van de minister vervult het college een aanjaagrol in de versterking van het toezicht. Op verzoek van de Tweede Kamer publiceert het college daarover ongeveer op kwartaalbasis een voorgangsrapportage.

Het college bestaat uit twee leden die zijn benoemd bij koninklijk besluit op voordracht van de minister voor Rechtsbescherming, en de deken van de algemene raad van de NOvA.

Ook de ondersteuning van het college zal in 2022 in het teken staan van de transitie naar een nieuwe governancestructuur voor het toezicht. Daarvoor is in de begroting voor 2022 ruimte gemaakt. In dit werkplan wordt er nader op ingegaan.

Per 1 januari 2022 zijn twee nieuwe leden toegetreden tot het college. Tevens heeft de afgelopen maanden evaluatie van de werking van het Haagse dekentoezicht op Pels Rijcken een zware belasting gelegd op het college en de (interim) ondersteuning. Tegen die achtergrond verschijnt dit werkplan twee maanden later dan gebruikelijk.

College van toezicht van de Nederlandse orde van advocaten,

Robert Crince le Roy, Algemeen deken van de NOvA
Jeroen Kremers, Kroonlid
Roelie van Wijk, Kroonlid

Den Haag, 25 februari 2022

1 | TOEZICHTMODEL

Een deskundige en integere advocatuur is het hogere doel waar het college van toezicht voor staat.

Het college heeft als taak om te borgen dat het toezicht en de klachtbehandeling door dekenen goed wordt uitgevoerd, dat wil zeggen: *zichtbaar, onafhankelijk, effectief, professioneel* en *consistent*. Dat betreft zowel de vraag of het toezicht en de klachtbehandeling op zichzelf en als geheel adequaat functioneren, alsook de vraag of een individuele deken en het dekenberaad als overlegorgaan adequaat functioneren. Deze taak is te karakteriseren als systeemtoezicht. Dit betekent eveneens dat het college geen beroepsinstantie is ten aanzien van de wijze waarop een deken in een bepaald geval heeft opgetreden.

Het college moet doortastend zijn en kunnen sanctioneren indien het toezicht of de klachtbehandeling niet aan de geldende normen voldoet. Dit is een voorwaarde van toezicht en bovendien noodzakelijk voor geloofwaardig toezicht. Het college treedt op indien het toezicht of de klachtbehandeling meer dan incidenteel niet aan de geldende eisen voldoet.

In het Handhavingskader¹ is uitgebreid beschreven hoe het college zijn systeemtoezicht vormgeeft.

2 | ONTWIKKELINGEN

In en om de advocatuur zijn ontwikkelingen gaande die veranderingen, consequenties en risico's met zich mee kunnen brengen voor de beroepsuitoefening of voor het toezicht. Hieronder signaleert het college enkele relevante ontwikkelingen, consequenties en risico's vanuit zijn perspectief als systeemtoezichthouder.

2.1 Externe ontwikkelingen

2.1.1 Integriteit en het vertrouwen in de advocatuur

Onderwerpen als de fraude bij het advocaten- en notarissenkantoor Pels Rijcken & Droogleever Fortuijn hebben eens te meer de aandacht gevestigd op het belang van integriteit in het algemeen en dat van de advocatuur in het bijzonder. De afgelopen tijd heeft de ondermijnende criminaliteit een vlucht genomen. Te denken valt daarbij aan de recente aanhouding van een advocaat op verdenking van deelneming aan een criminele organisatie. Dit kan van invloed zijn op het vertrouwen dat de samenleving heeft in de advocatuur. Het college is zich er daardoor van bewust dat het systeemtoezicht aan de hoogste eisen van professionaliteit en zorgvuldigheid moet voldoen. Dit vraagt om het onderhouden van goede relaties die het college in staat stellen – voor zover de vertrouwelijkheid het toelaat – kennis en ervaring te delen, te profiteren van die van andere organisaties, een bijdrage te leveren aan de beleidsontwikkeling door de rijksoverheid en vanuit de rol van systeemtoezichthouder deel te nemen aan het maatschappelijke debat hierover. Hierbij hoort dat het college door goede communicatie zijn standpunten uitdraagt en verantwoording aflegt over zijn taakuitoefening.

2.1.2 Belang cultuur en interne controle advocaten(kantoren)

Zoals in het werkplan voor 2020 was opgenomen heeft het college aandacht gegeven aan het integriteitssysteem van advocatenkantoren in het algemeen en dat van grote kantoren in het bijzonder. Gezien de hiervoor in paragraaf 2.1.1 genoemde ontwikkeling is het belang van dit onderwerp zeker niet minder geworden. Het gesprek hierover met de dekens zal worden voortgezet.

2.1.3 Nieuwe bedrijfsmodellen

De advocatuur is uiterst gevarieerd en ontwikkelt zich doorlopend binnen wettelijk gestelde kaders en eigen regelgeving. Er dienen zich steeds meer nieuwe bedrijfsmodellen aan die vernieuwing van de dienstverlening kunnen opbrengen. Deze modellen kunnen echter ook vragen oproepen, bijvoorbeeld of deze de toets aan de wettelijke kernwaarden van onafhankelijkheid, integriteit, deskundigheid, partijdigheid en vertrouwelijkheid kunnen doorstaan. Die kaders zijn opgesteld om de bijzondere positie en rol van de advocatuur als onderdeel van de rechtsstaat te beschermen. De vraag is hoe tegelijkertijd vastgehouden kan worden aan de bijzondere positie en rol van de advocatuur en volwaardig meegegaan kan worden in innovatie die juridische dienstverlening effectiever en meer kostenefficiënt kan maken.

Deze ontwikkeling heeft mogelijk implicaties voor het toezicht en roept daarnaast de vraag op of toezicht hier niet al (onbedoeld) effect op heeft. Het college zal die ontwikkelingen nauwlettend volgen met

het oog op mogelijke implicaties voor het toezicht op advocaten en advocatenkantoren en voor de rol van het college als systeemtoezichthouder. Dit onderwerp staat ook op de agenda van de algemene raad van de NOvA. Het wachten is op het resultaat van het WODC-onderzoek naar dit onderwerp dat in de loop van 2023 wordt verwacht.

2.2 Evaluatie en wijziging Wtpa

2.2.1 Veranderende rol college, dekenberaad en deken

De Wtpa is in 2020 geëvalueerd.² De voornaamste conclusie van de onderzoekers is dat het huidige stelsel van toezicht een evenwichtig en modern stelsel is dat tegelijkertijd, door de wijze waarop het is vormgegeven en de interactie tussen de verschillende actoren binnen het stelsel, ingewikkeld is. Het toezicht en de toezichtcultuur hebben zich in de afgelopen jaren in positieve richting ontwikkeld, maar verdere verbeteringen zijn mogelijk en noodzakelijk.

Om de onafhankelijkheid en uniformiteit van het toezicht te versterken wordt, overeenkomstig het voorstel van de minister voor Rechtsbescherming, een landelijk toezichtorgaan opgenomen in de Advocatenwet, dat eindverantwoordelijk wordt voor het toezicht op advocaten in heel Nederland. Onder toezicht wordt hier verstaan het toezicht op de naleving door advocaten van de op hen van toepassing zijnde regelgeving en bijvoorbeeld niet het behandelen van klachten (daarvoor blijft de lokale deken verantwoordelijk) of de toetreding tot de advocatuur (is aan de lokale raad van de orde). Deze landelijke toezichthouder wordt een orgaan binnen de constellatie van de NOvA. Daarmee zijn de lokale dekens niet langer afzonderlijk eindverantwoordelijk voor het toezicht in het eigen arrondissement. In plaats daarvan wordt de landelijk toezichthouder, als bestuursorgaan in de zin van de Algemene wet bestuursrecht, eindverantwoordelijk voor het toezicht op de naleving door advocaten in heel Nederland van het bepaalde bij of krachtens de Advocatenwet en voor het toezicht op de naleving door advocaten van de Wet ter voorkoming van witwassen en financiering van terrorisme (Wwft).³

Mogelijk heeft dit nieuwe model ook consequenties voor de taak van het college als systeemtoezichthouder. Daarnaast zal het college zich in de nieuwe constellatie moeten positioneren. Het college blijft (pro-)actief betrokken bij de ontwikkelingen dienaangaande.

2.2.2 Ondernijning

De ontwikkelingen op het gebied van ondernijning, waartegen ook de advocatuur moet worden beschermd, zijn voor de minister voor Rechtsbescherming aanleiding om nader met de diverse organen binnen NOvA te overleggen of het niet verstandiger is om het toezicht op meer afstand van de deken te organiseren. Daarbij neemt hij ook in ogenschouw dat, gezien de recente ontwikkelingen, het voor de deken in toenemende mate lastig kan worden om de verschillende rollen te vervullen.⁴

² Pro Facto, *Evaluatie Wet positie en toezicht advocatuur – Eindrapportage*, Groningen 5 augustus 2020

³ Minister voor Rechtsbescherming, *Brief aan de Tweede Kamer over versterking toezicht advocatuur*, Den Haag, 29 oktober 2021, 3442793

⁴ Idem

2.2.3 Toerusting van de toezichthouder

De eindverantwoordelijkheid voor het toezicht en de klachtbehandeling stelt hoge eisen aan de deken. Het toezicht wordt lokaal door de deken, eenhoofdig, uitgevoerd, waarbij de deken wordt ondersteund door zijn bureau en in sommige gevallen door de leden van de lokale Raad van de Orde. De deken moet op veel terreinen thuis zijn en over een brede set vaardigheden (kunnen) beschikken. De variatie aan advocaten en kantoren in een arrondissement is daarentegen groot: van eenmanszaak tot internationaal kantoor tot kantoren met een gemengd karakter. Een deken buigt zich daardoor over verschillende, vaak complexe vraagstukken, zoals op het gebied van deskundigheid, integriteit, financiën en Wwft.

Het college onderkent dat het werk hoge eisen stelt aan individuele deken. Als belangrijk aandachtspunt ziet het college de vraag of deken voldoende zijn toegerust om hun taken goed uit te oefenen en verdere professionalisering te realiseren, naast opvolging en continuïteit. In dat opzicht is het nieuwe regime, waarbij een landelijk toezichthoudend orgaan binnen de NOvA eindverantwoordelijk wordt voor het toezicht (zie 2.2.1 hierboven), een wenkend perspectief.

2.3 Organisatie College van Toezicht

2.3.1 Positie van het college als orgaan van de NOvA

Als zelfstandig orgaan van de NOvA wil het college gebruik maken van de voorzieningen van het bureau van de NOvA. Door gebruik te maken van gemeenschappelijke voorzieningen kan het college profiteren van schaalvoordelen. Dat heeft bijvoorbeeld betrekking op facilitaire voorzieningen en het delen van kennis en ervaring. Dat vraagt om een duidelijke verdeling van taken en bevoegdheden tussen het college en het bureau van de NOvA. In 2022 zal daartoe overleg worden aangegaan.

2.3.2 Werkorganisatie van het college

De genoemde ontwikkelingen brengen met zich mee dat het college hoge en gedeeltelijk nieuwe eisen moet kunnen stellen aan zijn werkorganisatie. Die werkorganisatie moet voldoende zijn toegerust voor proactieve beleidsontwikkeling en -uitvoering. Daartoe behoort onder meer het ontwikkelen en onderhouden van contacten met andere toezichthouders, departementen van de rijksoverheid (stakeholdermanagement), goede externe communicatie en het verder ontwikkelen en implementeren van het instrumentarium voor systeemtoezicht. In de eveneens gepubliceerde begroting wordt dit nader toegelicht.

2.4 Hoe gaat het College om met deze ontwikkelingen?

Zoals hiervoor is geschetst stellen de genoemde ontwikkelingen hoge en gedeeltelijk nieuwe eisen aan het college en de ondersteuning daarvan. Primair zal dit leiden tot een beperkte actualisering van het regulier toezichtprogramma en het uitvoeren van acties als onderdeel daarvan (zie hoofdstuk 3). In aanvulling op deze actualisering en acties zal het college een aantal meer specifieke acties ondernemen (hoofdstuk 4). Per actie worden kort de doelstelling en het beoogde effect weergegeven.

2 | REGULIER TOEZICHTPROGRAMMA

Het college voert jaarlijks een aantal vaste activiteiten uit om een actueel beeld te behouden van hoe het toezicht en de klachtbehandeling ervoor staat, en om de verdere professionalisering van het toezicht te stimuleren. Dit toezichtprogramma vloeit voort uit het Handhavingskader.

3.1 Overleg met dekenberaad

Anticiperend op de transformatie van het toezicht met de verwachte wetswijziging en de voorbereiding en implementatie daarvan is het college er voorstander van het overleg met het dekenberaad en de algemene raad van de NOvA te intensiveren. Het dekenberaad en de algemene raad hebben dezelfde wens. Op het overleg met de algemene raad wordt in paragraaf 4.1 teruggekomen.

Er vindt eens per twee maanden een sessie plaats waarin dekens en het college het gesprek aangaan over goed toezicht ("van goed naar beter"). Deze sessies bestaan uit twee onderdelen: een algemene uitwisseling van ervaringen en inzichten; en een specifiek goed voorbereid onderwerp. De onderwerpen voor deze sessies zullen in onderling overleg worden gekozen. Tijdens een of twee sessies bespreekt het college bevindingen over het functioneren van dekens. Deze komen voort uit de analyse van rapportages van dekens (jaarplan, jaarverslag, kwantitatieve gegevens) en de bezoekreunde. Tijdens de andere sessies worden specifieke thema's uitgediept, zoals het toezichtaccent *integriteit*, *cultuur* en *interne controle*, en de aankomende transformatie van het toezicht overeenkomstig de verwachte wetswijziging.

Daarnaast zal het college tweemaandelijks een overleg hebben met de voorzitter van het dekenberaad.

Acties:

1. Eens per twee maanden overleg college – dekenberaad;
2. Eens per twee maanden overleg college – voorzitter dekenberaad.

Doelstelling: Goed voorbereide en succesvolle sessies waarin observaties, inzichten en concrete handvatten gedeeld worden.

Beoogd effect: Bijdrage aan een toezichtcultuur, professionalisering van toezicht en de succesvolle transformatie van het toezicht.

3.2 Jaarplannen en jaarverslagen

Het college monitort het functioneren van het toezicht onder andere door zich een oordeel te vormen over de kwaliteit van de jaarplannen en jaarverslagen van de dekens en het dekenberaad. Een jaarplan is een belangrijke graadmeter. Het geeft een indicatie van de mate waarin het werk van de deken risicogestuurd is en het laat zien hoe geplande activiteiten bijdragen aan de beoogde uitkomsten van het werk. Het jaarverslag laat vervolgens zien in welke mate de beoogde doelstellingen worden gerealiseerd. Het jaarplan en jaarverslag tezamen zeggen iets over de toezichtcriteria effectiviteit en zichtbaarheid.

In opdracht van het college is in 2021 door externe deskundigen (SimpleXXis en Supervision Strategy) een analyse uitgevoerd van de jaarverslagen en jaarplannen van de dekens.

De beoordeling van de jaarplannen en jaarverslagen indiceert dat in elk geval op het gebied van de rapportage aanzienlijke ruimte is voor verbetering. Op basis van deze rapporten en de bespreking daarvan met het dekenberaad is het college er voorstander van dat de dekens overgaan naar een gezamenlijk jaarplan en jaarverslag van het dekenberaad als centraal (of zelfs enig) vehikel voor planning van en verantwoording over het toezicht. In het jaarverslag moet tastbaar worden gemaakt dat de risico's verkleind zijn door het toezicht.

Wat betreft de uitvoering van de jaarplannen, en dus het toezicht, dient dit risicogestuurd plaats te vinden. Dat wil zeggen dat een risicoanalyse ten grondslag ligt aan de inzet van middelen, inclusief de keuze van de te bezoeken kantoren. Zo zal het jaarplan van de deken conform het Handhavingskader de selectie van kantoorbezoeken beschrijven en de overwegingen die daaraan ten grondslag liggen. Het Handhavingskader noemt verantwoording door de deken over (het aantal) bezoeken aan kantoren met een hoog percentage aan Wwft-dienstverlening als een good practice. Tegen deze achtergrond mag worden verwacht dat alle soorten van advocatenkantoren door de dekens aan toezicht zijn onderworpen.

- Acties:**
3. Het dekenberaad bewegen over te gaan naar een gezamenlijke jaarplan en jaarverslag van het dekenberaad, waarin tevens voldoende aandacht wordt besteed aan het specifieke door elk van de dekens in het arrondissement uitgeoefende toezicht;
 4. Het dekenberaad bewegen een risicoanalyse uit te voeren die ten grondslag kan liggen aan de inzet van middelen, inclusief de keuze van te bezoeken kantoren.

Doelstelling: Gezamenlijke jaarplannen en jaarverslagen van dekens/dekenberaad.
Met scherpe analyses en overeenkomstige inzet van middelen.

Beoogd effect: Bijdrage aan risicogestuurde aanpak, meer aandacht voor effect in de verantwoording.

3.3 Bezoekronde

Jaarlijks bezoekt het college de individuele dekens tijdens de bezoekronde. Dit vormt een moment voor het college om zich een beter beeld te vormen van het functioneren van individuele dekens. De deken moet op veel terreinen thuis zijn en over een brede set vaardigheden (kunnen) beschikken. De bezoekronde is een manier voor het college om beter te begrijpen hoe elke deken deze veeleisende rol onafhankelijk, professioneel en consistent uitvoert.

Het bezoek bestond tot vorig jaar onder meer uit een diepgaand gesprek. Ter voorbereiding hierop bereidt het college vragen en bespreekpunten voor. De bespreekpunten zijn gebaseerd op analyse van jaarplannen, jaarverslagen en overige informatie zoals tuchtrechtelijke uitspraken, notificaties en uitkomsten van themaonderzoeken. In 2021 is er voorafgaand aan de bezoekronde ook een informatievraag gedaan over de door de dekens bezochte advocatenkantoren. Dit bood het college feitelijk inzicht in het uitgeoefende toezicht en vergelijkingsmateriaal.

In de bezoekeronde 2022 wil het college extra aandacht geven aan:

- a. De op te vragen toezichtdossiers;
- b. De onafhankelijkheid van de deken;
- c. De voorbereiding van de deken op het nieuwe landelijke toezichtsorgaan na de wetswijziging, en het functioneren van het informele dekenberaad in de aanloop daarnaartoe.

Toezichtdossiers

Het college zal zelfstandig nagaan of de dekens gemaakte beleidskeuzes in de praktijk consistent uitvoeren, en of een deken het toezicht goed uitoefent. Het voornemen is om toezichtdossiers van een aantal dekens op te vragen met focus op het toezicht op advocaten die met een andere advocaten de praktijk uitoefenen, meer in het bijzonder het toezicht gericht op advocaten bij grote kantoren. Voor deze inzage is in 2021 met het dekenberaad een aanpak ontwikkeld die recht doet aan de vertrouwelijkheid van cliëntinformatie die zich in de dossiers van de dekens kan bevinden, en die valt onder de geheimhoudingsverplichting (c.q. het verschoningsrecht) van de betrokken advocaten en dekens. Ter voorbereiding op de bezoekeronde 2022 zal een nieuwe uitvraag worden gedaan.

Onafhankelijkheid dekens

In 2021 is informatie bij de dekens opgevraagd ter beoordeling van de beoogde onafhankelijkheid. Het gaat om de volgende elementen:

1. Transparantie

Belangen kenbaar doen zijn bij de systeemtoezichthouder en waar passend ook breder zoals ondertoezichtgestelden en publiek;

2. Professioneel statuut voor relatie deken met advocatenkantoor

Gedragscode voor eventuele arbeids-/partnerverhouding (inclusief financieel, herintreding);

3. Vier ogen/vervanging

Regeling voor meekijken bij of zelfs uitoefening van het toezicht door (medebetrokkenheid van) een andere deken; wat kan nu al en wat kan na wetswijziging;

4. Benoeming/herbenoeming

Van huidige informele rol van het college, via tussenmodel met werkafspraken over betrokkenheid college en dekenberaad, naar nieuw model na wetswijziging;

5. Remuneratie

In het kader van financiering dekentoezicht nadenken over honorering van deken, relevant niet alleen voor onafhankelijkheid maar mogelijk ook voor beschikbaarheid van geschikte kandidaten.

Bij de beoordeling van de ontvangen informatie en het overleg daarover met het dekenberaad is in het bijzonder aandacht gegeven aan de eerste twee onderwerpen: de transparantie en het professioneel statuut voor de relatie tussen deken en advocatenkantoor.

Als vervolg hierop zal het college:

- bij de voorbereiding van de bezoekronde 2022 aandacht vragen voor:
 - de gerealiseerde verdergaande transparantie jegens de advocaten in het arrondissement en het brede publiek;
 - hoe de dekens invulling geven aan het vierogen principe/vervanging, benoeming en herbenoeming en remuneratie;
- de dekens vragen te komen tot een professioneel statuut. In het dekenberaad kan daarvoor een uniforme aanpak worden afgesproken en met het college worden afgestemd.

Actie 5: Voorbereiden en uitvoeren bezoekronde 2022 met aandacht voor:

- Opgevraagde toezichtdossiers;
- Onafhankelijkheid van de deken;
- Professioneel statuut voor de dekens.

Doelstelling: Een bezoekronde waarin wordt gekapitaliseerd op de in 2021 uitgevoerde onderzoeken en opgedane ervaringen.

Beoogd effect: Bijdrage aan verdere professionalisering van toezicht en consistentie van handelen door dekens.

3.4 Kwantitatieve rapportage

Het college wil kunnen beschikken over kwantitatieve gegevens over de activiteiten die dekens uitvoeren en de uitkomsten die deze opleveren. Deze gegevens, en de historische ontwikkeling ervan, geven een indicatie van de hoeveelheid werk en de uitdagingen waar een deken voor staat gesteld. De gegevens maken het ook mogelijk om vergelijkingen tussen arrondissementen te maken, om zo tot nieuwe inzichten of bespreekpunten te komen. Voor de dekens geldt dat de kwantitatieve gegevens gebruikt worden voor nadere analyses en risicosturing. In 2022 zal een volwaardige kwantitatieve rapportage worden aangeleverd conform de normen in het Handhavingskader. Behalve dat het college de dekens een analyse daarvan zal vragen - die overigens voor de dekens zelf van belang is - zal het college ook in aanvulling daarop voor zover nodig een eigen analyse uitvoeren.

3.5 Signaalopvolging

Voorgaande activiteiten vinden op vaste momenten plaats. Niet alles is echter voorspelbaar of af te handelen op deze vaste momenten. Tussentijds kunnen er ontwikkelingen zijn die direct aandacht behoeven van het college. Het college verwacht in dit kader van iedere deken dat hij het college tijdig en uit eigen beweging informeert als hij geconfronteerd wordt met (urgente) zaken of situaties die een meer dan gebruikelijke impact op de uitoefening van het toezicht en/of de klachtbehandeling zouden kunnen hebben of daaraan schade kunnen berokkenen. Ook verwacht het college notificatie bij ongebruikelijke klachten, meldingen en patronen. Het college is zelf ook doorlopend alert op signalen die het college ontvangt, nieuwsfeiten en overige informatie ten behoeve van zijn toezicht. Het college screent hiervoor de nodige informatiebronnen. Daarnaast ontvangt het college rechtstreeks informatie van klagers over

de behandeling van hun klacht, of van advocaten over het toezicht door de deken. Het college heeft geen wettelijke taak of bevoegdheid om klachten te behandelen over de handelwijze van deken in individuele gevallen, maar voor het college zijn dergelijke signalen een bron van informatie over de uitoefening van het toezicht en de klachtbehandeling door de deken.

Het college bepaalt jaarlijks aanvullende acties en toezichtaccenten. Dit zijn onderwerpen die voortkomen uit ontwikkelingen en risico's waaraan het college extra en gerichte aandacht wil besteden.

4 | AANVULLENDE ACTIES

4.1 Intensiveren overleg met algemene raad van de NOvA

Het komende jaar zal veel aandacht uitgaan naar de organisatie van het toezicht (zie paragraaf 4.2). Het college en de algemene raad hebben afgesproken om maandelijks overleg te voeren indien daar behoefte aan is.

Actie 6: Maandelijks overleg van het college en de algemene raad.

Doelstelling: Overleg over de toekomstige organisatie van het toezicht en de transitie daarnaartoe.

Beoogd effect: Bijdrage aan de voorbereiding en implementatie van het toezicht.

4.2 Organisatie van het toezicht

In 2022 krijgt de toekomstige organisatie van het toezicht en de voorbereiding daarop aandacht. Het college wil in gesprek blijven met de dekens, de algemene raad, het ministerie van Justitie & Veiligheid en andere betrokkenen, zoals andere relevante toezichthouders.

De transitie naar een landelijk bestuursorgaan binnen de constellatie van de NOvA dat eindverantwoordelijk is voor het toezicht en waarop het college systeemtoezicht uitoefent, maakt een verdere professionaliseringsslag mogelijk. Bezien wordt de mogelijkheid om in de toekomstige organisatie meer dan nu het geval is de beschikbare middelen (personeel en financiën) te bundelen en in te zetten waar dat voor het toezicht het meest effectief en efficiënt is, zo mogelijk, al komend jaar stappen te zetten in die richting.

Die integrale, landelijke toezichtbegroting zal het geheel omvatten. Het landelijke bestuursorgaan zal verantwoordelijk zijn voor de inzet van alle in het toezicht actieve medewerkers, derhalve dient het organisatie- en formatieplan het geheel in kaart te brengen. Op verschillende niveaus zijn thans reeds units en medewerkers actief. Het college vraagt van het dekenberaad een inventarisatie welke taken door deze units en medewerkers thans worden uitgevoerd, welke capaciteit daarvoor beschikbaar is, en hoe de capaciteit en verdeling er naar raming in het nieuwe model zullen uitzien. Het college ziet graag een integrale aanpak, waarbij niet alleen helder is welke capaciteit er landelijk bijkomt maar ook welke capaciteit er verschuift van lokaal naar landelijk. Het organisatie- en formatieplan behoeft een gedegen onderbouwing in termen van effectiviteit en (kosten)efficiëntie. De gegevenshuishouding, lokaal en centraal, dient hierop aan te sluiten.

Actie 7: Beeldvorming door het college over het gewenste ontwerp van het toekomstige toezicht.

Doelstelling: Bijdragen aan een effectief toezicht op de advocatuur.

Beoogd effect: Een robuuste inrichting van het nieuwe toezichtmodel en een ordelijke transitie.

4.3 Inrichten nieuwe werkorganisatie binnen de constellatie van de NovA

Het college en zijn secretariaat vormen tezamen een kleine organisatie binnen de constellatie van de NOvA. Dat maakt dat het college en het ondersteunende secretariaat kwetsbaar zijn voor uitval. Dit risico is inherent aan de opzet van een kleinschalig college en kan nooit helemaal weggenomen worden. Wel kunnen er stappen gezet worden om dit risico te verkleinen. Dit doet het college allereerst door aandacht te besteden aan kennismanagement en het borgen van het institutionele geheugen. De visie en koers, besluitvorming en afwegingen, worden vastgelegd in beslisdocumenten en verslagen zodat op een later moment en door anderen geleerd kan worden van eerdere ervaringen van het college.

De werklast is aanzienlijk toegenomen. Dat weerspiegelt de gewenste versterking van het toezicht, waarbij de minister een voortrekkersrol verwacht van het college als toezichthouder op het systeem. De evaluatie Wpta leidt tot hervorming van de governance en werking van het toezicht. De aandacht van de samenleving en de politiek voor het toezicht op de advocatuur neemt toe, mede naar aanleiding van enkele in het oog springende incidenten.

Voor deze ontwikkelingen was de afgelopen jaren de begrote ondersteuning onvoldoende toegerust. Tegen deze achtergrond is in 2021 een externe deskundige verzocht te adviseren over de benodigde ondersteuning voor het college. Met het oog op de professionalisering van het systeemtoezicht door het college is de komende twee jaar een impuls nodig wat betreft de werkorganisatie van het college. Dit heeft consequenties voor de formatie en begroting. Het streven van het college is erop gericht daarna, dankzij de resultaten van die professionalisering van het toezicht, de eigen activiteiten terug te brengen tot een omvang iets boven het niveau van 2021. De organisatie van de ondersteuning van het college zal daar gelijke tred mee houden door eerst te groeien en dan naar verwachting weer te krimpen.

In november 2021 is een begin gemaakt met de start van de werving van een secretaris-directeur. .

Actie 8: Inrichten nieuwe werkorganisatie voor de ondersteuning van het college.

Doelstelling: Een nieuwe formatie voor de ondersteuning van het college, zo spoedig mogelijk gereed.

Beoogd effect: Professionalisering van het college.

4.4 Expliciteren prestaties en bevoegdheidsverdeling betreffende de ondersteuning door het bureau van de NOvA

In overleg met het bureau zal het college uitwerken wat de ondersteuning van het college door het bureau van de NOvA inhoudt en hoe de bevoegdheidsverdeling is geregeld. Deze ondersteuning door het bureau van de NOvA betreft bestuurlijke/juridische advisering, personeelsmanagement, communicatie, financiën, huisvesting en IT.

Actie 9: Expliciteren prestaties en bevoegdheidsverdeling betreffende de ondersteuning door het bureau van de NOvA.

Doelstelling: Realiseren schaalvoordelen in de samenwerking met het bureau van de NOvA resulterend in effectieve en efficiënte ondersteuning.

Beoogd effect: Professionalisering van het college.

4.5 Afronding en vervolg van de evaluatie toezicht Pels Rijcken & Droogleever Fortuijn

In 2021 is het college een evaluatie gestart naar het door de Haagse deken uitgeoefende toezicht op het advocaten- en notarissenkantoor Pels Rijcken & Droogleever Fortuijn. De bevindingen zijn begin 2022 openbaar gemaakt. Vervolgens zullen eventuele acties naar aanleiding van de evaluatie ter hand worden genomen.

Actie 10: Vervolgacties rapport evaluatie toezicht Pels Rijcken & Droogleever Fortuijn.

Doelstelling: Borging van adequaat toezicht in het arrondissement Den Haag, trekken van brede lessen voor het toezicht.

Beoogd effect: Versterking van het toezicht.

5 | VERANTWOORDING

Het college legt verantwoording af over de wijze waarop het zijn kerntaak uitoefent en de resultaten en effecten die dit oplevert. De kerntaak van het college is om met een onafhankelijke blik van buiten te kijken naar het functioneren van toezicht en klachtbehandeling door de dekens. Het beoogde resultaat is dat dit functioneren effectief, onafhankelijk, professioneel, consistent en zichtbaar is. Het college legt tevens verantwoording af over zijn verantwoordelijkheid als systeemtoezichthouder. Het college neemt vanuit die rol waar nodig stappen ter versterking en verdere professionalisering van het toezicht op de advocatuur. Daarbij bevordert het college gepaste verwachtingen bij externe stakeholders over het functioneren van het toezicht. Goed toezicht leidt immers niet tot een situatie die vrij is van incidenten.

Actie 11: Uitbrengen jaarverslag 2021 voor 1 april 2022 en regelmatige tussentijdse rapportages over de versterking van het toezicht.

Doelstelling: Goed informeren stakeholders.

Beoogd effect: Vertrouwen in het toezicht op de advocatuur en in de advocatuur zelf.

6 | SLOT

Met bovenstaande aanpak beoogt het college bij te dragen aan de verdere versterking van het toezicht door de dekens en het dekenberaad op advocaten en een effectieve behandeling van klachten over advocaten. Uiteindelijk is het doel om daarmee de kwaliteit en integriteit van de beroepsuitoefening van advocaten in het belang van rechtzoekenden te bewaken en te bevorderen.